

ŠALIES GYVENTOJŲ TYRIMAS DĖL PAVOJINGŲJŲ ATLIEKŲ BUIITYJE SUSIDARYMO IR JŲ RŪŠIAVIMO

užsakovas

EKOKONSULTACIJOS

vykdytojas

spinter research

A hand holding a glowing lightbulb next to a chalk-drawn magnifying glass on a chalkboard. The background is a dark green chalkboard. A hand is holding a glowing lightbulb on the right side. On the left side, there is a chalk-drawn magnifying glass. The word "METODIKA" is written in teal capital letters on a white horizontal band across the middle of the image.

METODIKA

spinter research

TYRIMO METODIKA

LAIKAS

2021 10 18 – 11 28

TIKSLAS

Išsiaiškinti šalies gyventojų nuostatas dėl pavojingų atliekų buityje susidarymo ir jų rūšiavimo.

TIKSLINĖ GRUPĖ

Šalies gyventojai.

APKLAUSOS METODAS

Kombinuotas metodas: CATI (*Computer Assisted Telephone Interview*) ir CAWI (*Computer Assisted WEB Interview*).

IMTIS

Tyrimo metu buvo apklausta 1015 respondentų.

ATRANKA

Tyrimo naudotas kvotinės atrankos metodas.

LOKACIJA

Visa šalies teritorija.

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizė atlikta SPSS/PC programine įranga. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

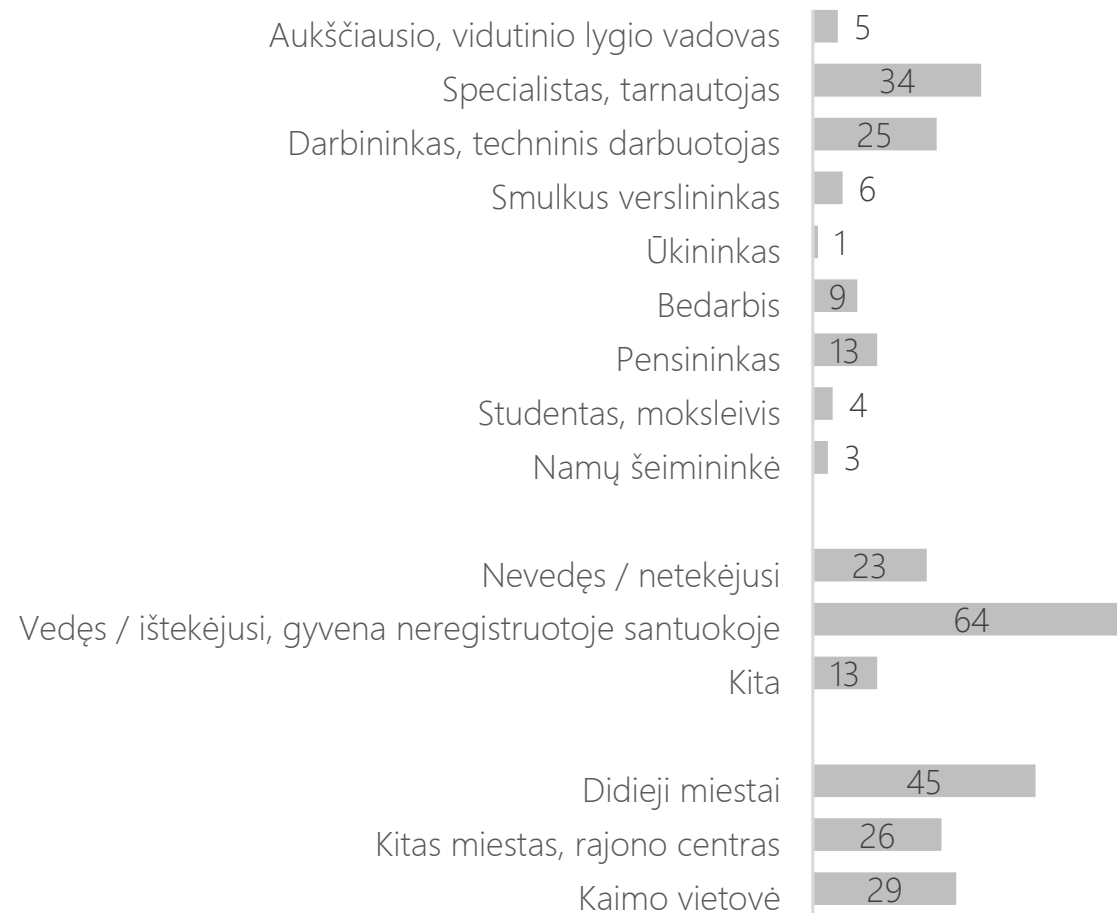
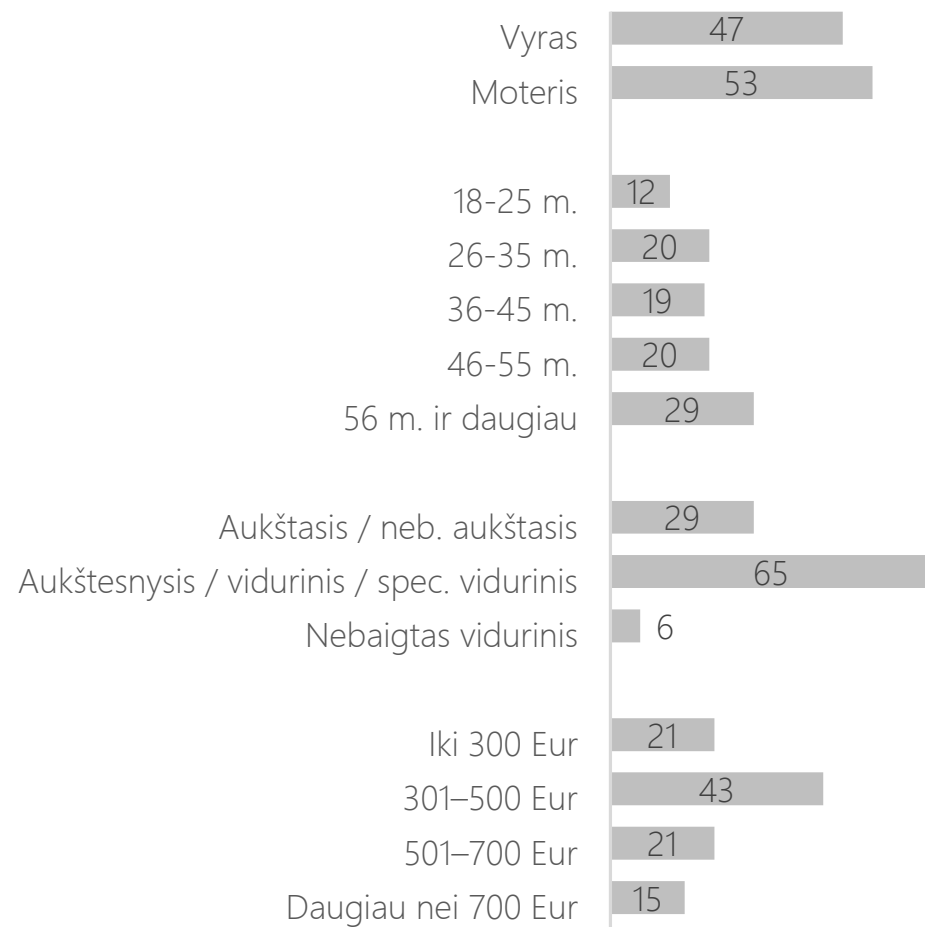
STATISTINĖ PAKLAIDA

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklausus 1015 respondentų gavome, jog 37,6 proc. apklaustųjų žino, kas yra pavojingosios atliekos buityje ir kaip jas reikia atskirti nuo nepavojingų, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 34,8 proc. ir 40,4 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

%=	3/97	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
N=									
10	10,6	13,5	18,6	22,1	24,8	26,8	28,4	30,4	31,0
30	6,1	7,8	10,7	12,8	14,3	15,5	16,4	17,5	17,9
50	4,7	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,6	13,9
75	3,9	4,9	6,8	8,1	9,1	9,8	10,4	11,1	11,3
100	3,3	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,6	9,8
150	2,7	3,5	4,8	5,7	6,4	6,9	7,3	7,8	8,0
200	2,4	3,0	4,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,8	6,9
300	1,9	2,5	3,4	4,0	4,5	4,9	5,2	5,5	5,7
400	1,7	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,8	4,9
500	1,5	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,3	4,4
600	1,4	1,7	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,9	4,0
700	1,3	1,6	2,2	2,6	3,0	3,2	3,4	3,6	3,7
800	1,2	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
1000	1,1	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1

SOCIALINĖS-DEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS

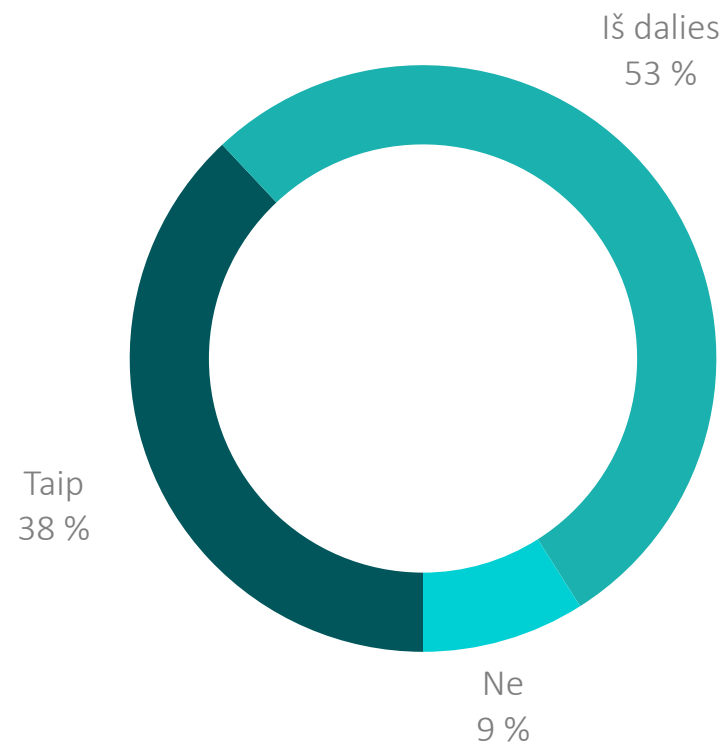
REZULTATAI

INFORMUOTUMAS APIE PAVOJINGAS ATLIEKAS BUIITYJE (%)

Ar žinote, kas yra pavojingosios atliekos buityje ir kaip jas reikia atskirti nuo nepavojingų?

N=1015

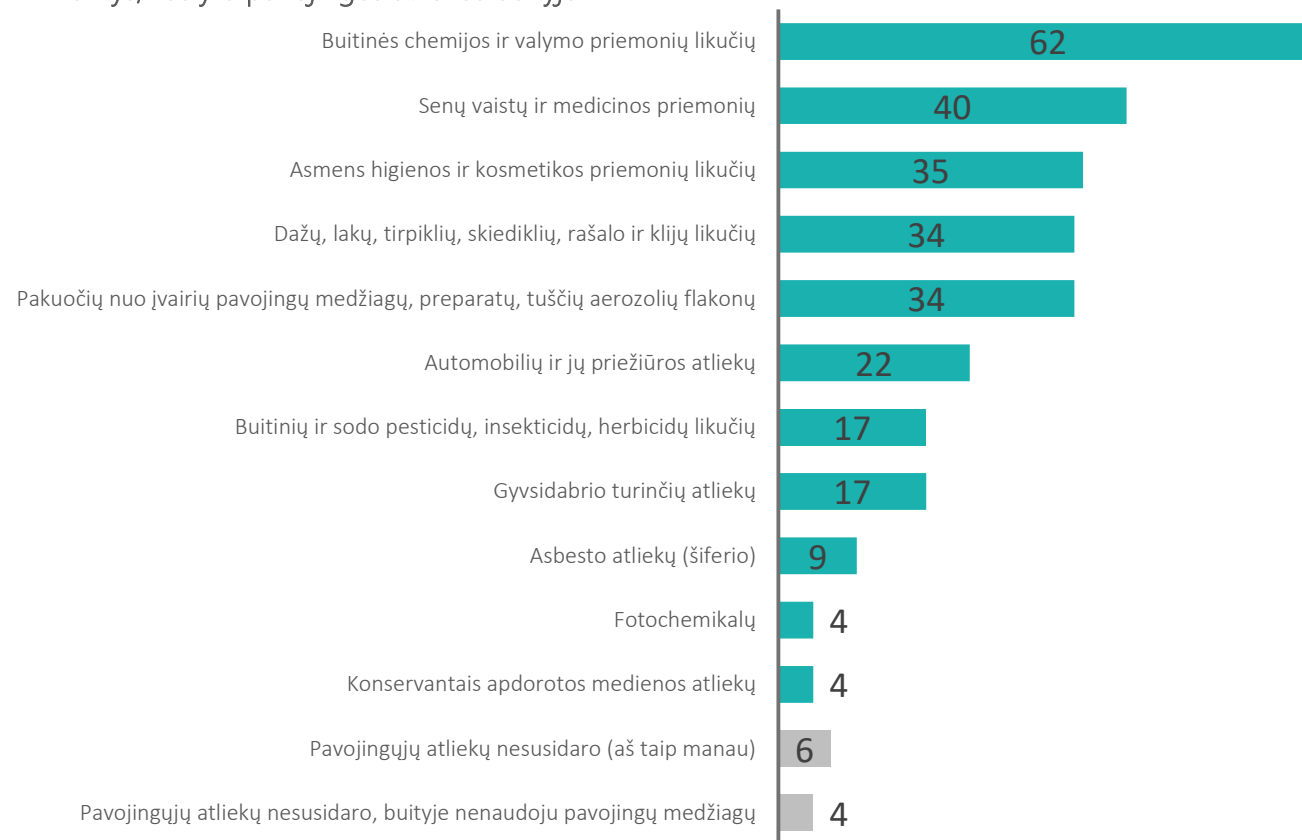
Užtikrintai žino, kas yra pavojingosios atliekos, dažniau didžiausių pajamų grupės atstovai, o iš dalies – dažniau 501-700 eur pajamų respondentai, didžiųjų miestų gyventojai.

PAVOJINGOS ATLIEKOS NAMŲ ŪKYJE (%)

Kokių pavojingųjų atliekų Jūsų namų ūkyje (name, bute, garaže ar sode) susidaro daugiausia ar dažniausiai?

N=926

*Žinantys, kas yra pavojingos atliekos buityje

Buitinės chemijos ir valymo priemonių likučiai dažniau susidaro vidurinio išsimokslinimo bei vidutinių pajamų grupės atstovų namų ūkiuose.

Senų vaistų ir medicinos priemonių atliekas dažniau nurodė moterys, aukščiausio išsimokslinimo respondentai.

Asmens higienos ir kosmetikos priemonių likučius – moterys ir 18-35 m. apklaustieji, o dažų, lakų, tirpiklių, skiediklių, rašalo ir klijų likučius – vyrai.

Pakuotes nuo įvairių pavojingų medžiagų, preparatų dažniau įvardijo 46 m. ir vyresni tyrimo dalyviai, miestelių / kaimo vietovių gyventojai.

Automobilių ir jų priežiūros atliekas – vyrai, 18-25 m. respondentai, o gyvsidabrio turinčias atliekas – didmiesčių gyventojai.

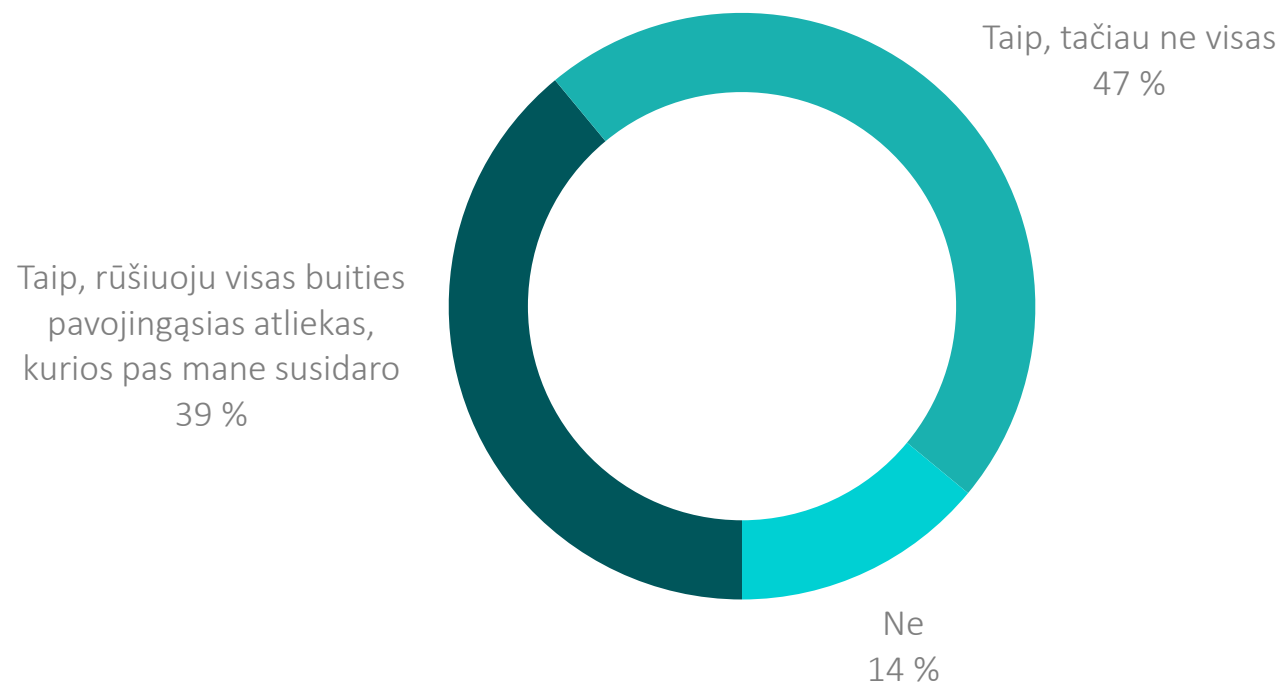
**Galimi keli atsakymo variantai, suma viršija 100%*

PAVOJINGŲ ATLIEKŲ RŪŠIAVIMAS NAMŲ ŪKYJE (%)

Ar rūšiuojate namų ūkyje susidarancias buitines pavojingas atliekas?

N=1015

Visas namų ūkyje susidariusias pavojingas atliekas dažniau rūšiuoja 46 m. ir vyresni respondentai.

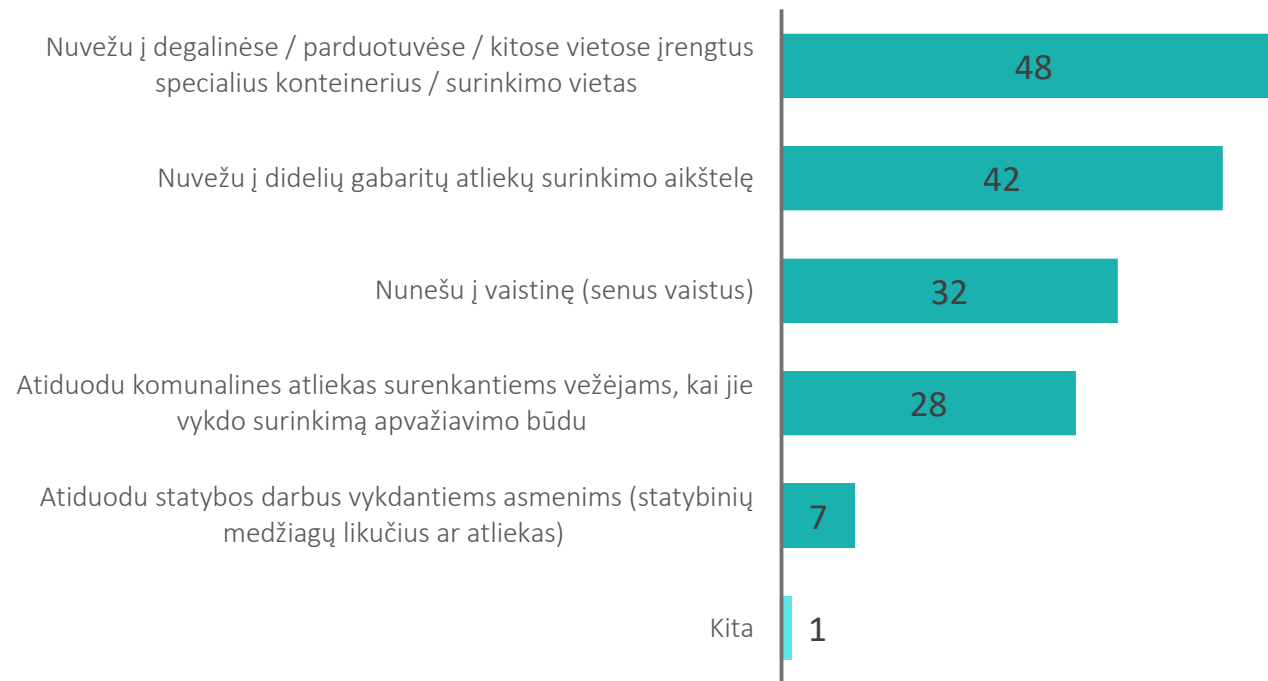

PAVOJINGŲJŲ BUITIES ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO BŪDAI (%)

Kur dedate buities pavojingąsias atliekas?

N=875

*Rūšiuojantys buities pavojingąsias atliekas

Pavojingąsias atliekas į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę dažniau veža vyrai bei 501 eur ir didesnių pajamų gavėjai, į vaistines dažniau pridoda moterys ir didmiesčių gyventojai, o komunalines atliekas surenkantiems vežėjams – žemesnio išsimokslinimo respondentai, iki 500 eur pajamų gavėjai ir mažesnių miestelių bei kaimo vietovių gyventojai.

**Galimi keli atsakymo variantai, suma viršija 100%*

NERŪŠIAVIMO PRIEŽASTYS (%)

Dėl kokių priežasčių nerūšiuojate buitės pavojingųjų atliekų ir kur jas dedate?

N=140

*Nerūšiuojantys pavojingųjų buitės atliekų

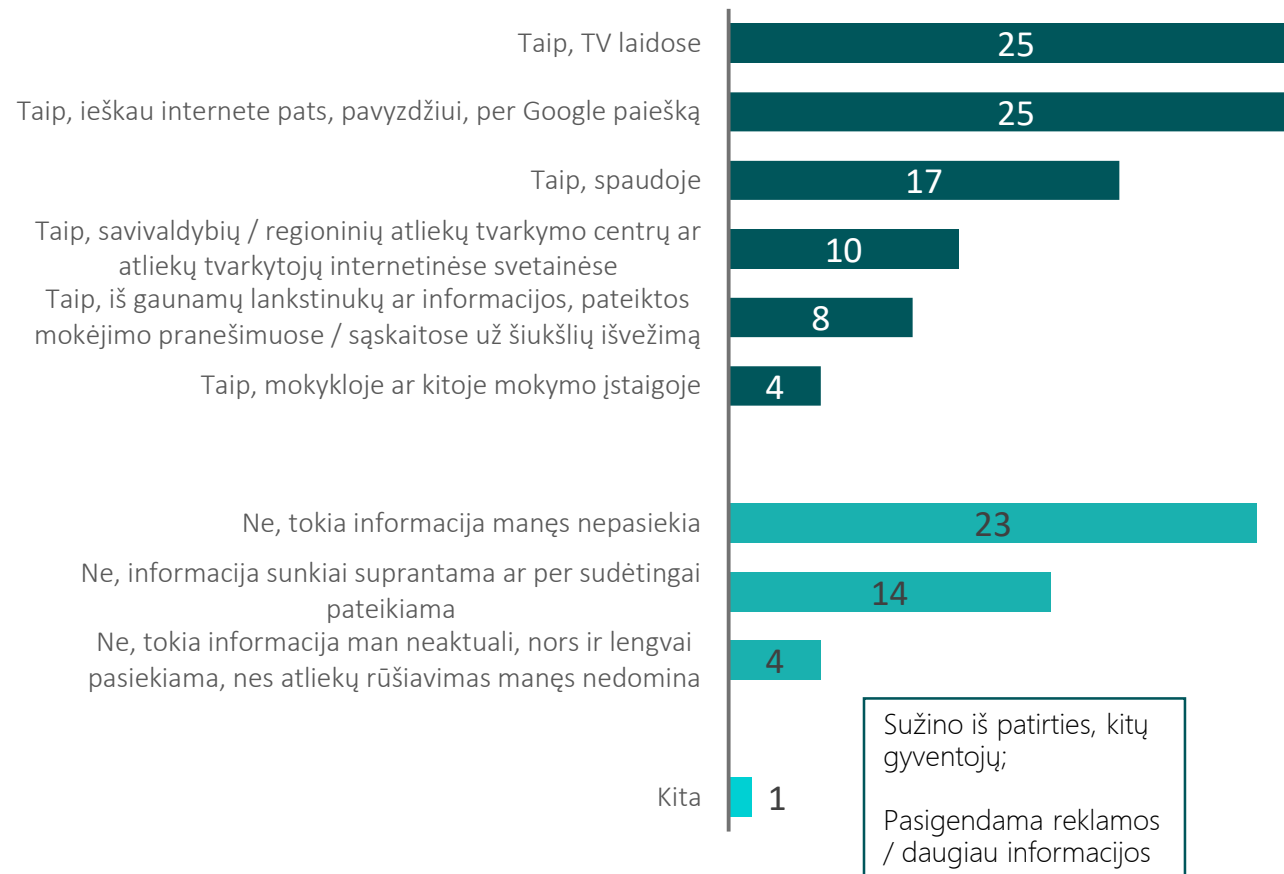

**Galimi keli atsakymo variantai, suma viršija 100%*

INFORMACIJOS APIE RŪŠIAVIMĄ PAKANKAMUMAS (%)

Ar Jums pakanka informacijos apie buities pavojingųjų atliekų tinkamą rūšiavimą, jų identifikavimą ir tvarkymą?

N=1015

Iš TV laidų pakankamai informacijos teigia gaunantys 46 m. ir vyresni respondentai, žemesnio išsimokslinimo apklaustieji mažiausių pajamų gavėjai, rajonų centrų ir miestelių / kaimo vietovių gyventojai.

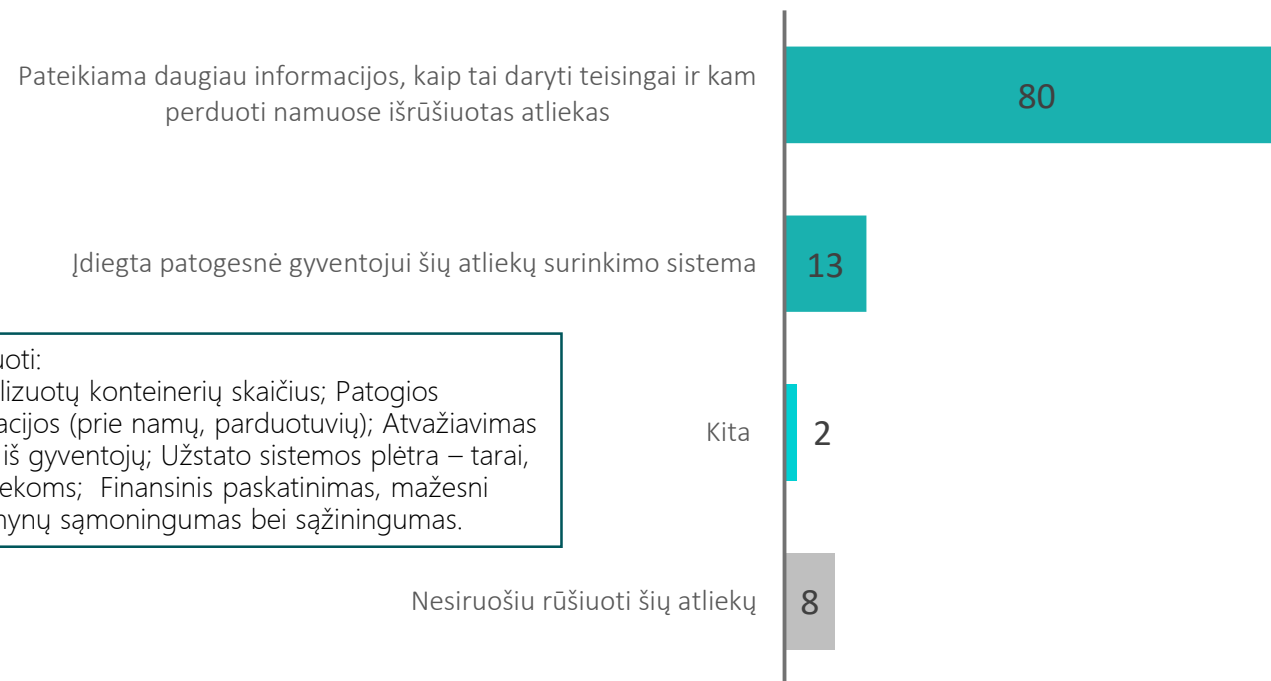
26-35 m. respondentai ir aukščiausio išsimokslinimo grupės atstovai dažniau teigė, kad informacija sunkiai suprantama ar per sudėtingai pateikiama.

**Galimi keli atsakymo variantai, suma viršija 100%*

VEIKSNIAI, GALINTYS PASKATINTI RŪŠIUOTI (%)

Kas galėtų būti daroma kitaip, kad paskatintų Jus rūšiuoti ir tinkamai tvarkyti buities pavojingąsias atliekas?

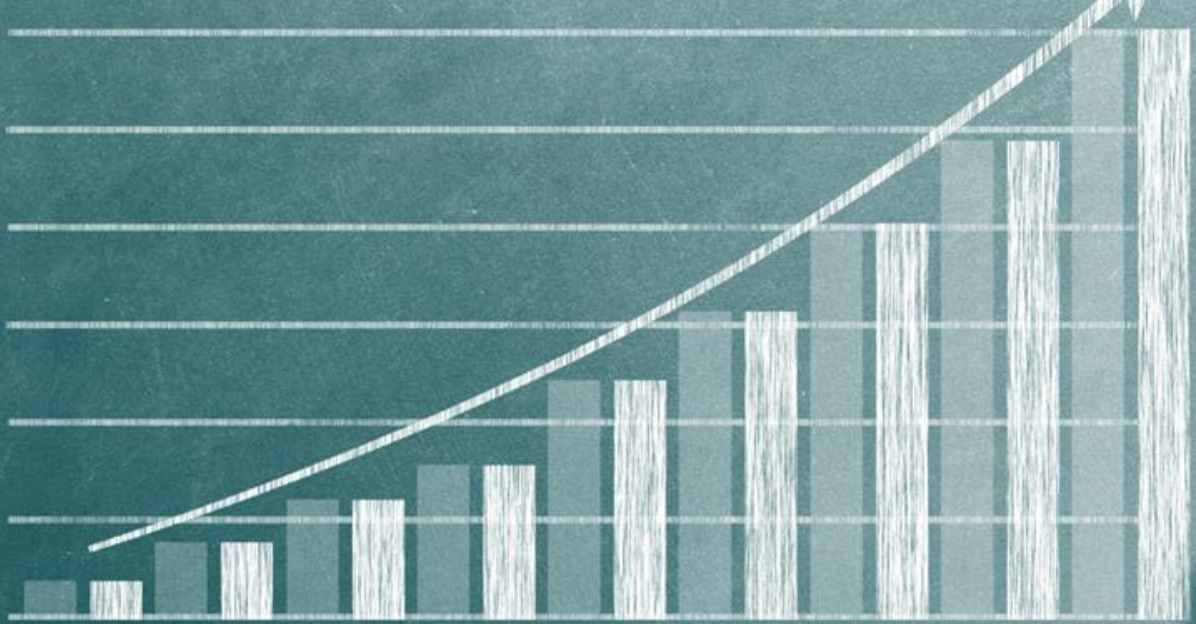
N=1015

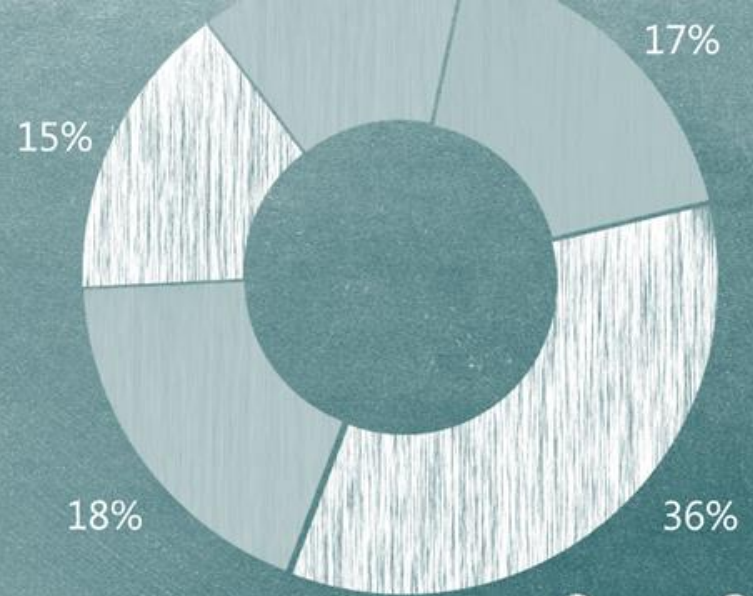
Paskatintų rūšiuoti:
Didesnis specializuotų konteinerių skaičius; Patogios konteinerių lokacijos (prie namų, parduotuvių); Atvažiavimas pasiimti atliekų iš gyventojų; Užstato sistemos plėtra – tarai, pakuotės, atliekoms; Finansinis paskatinimas, mažesni mokesčiai; Kaimynų sąmoningumas bei sąžiningumas.

Vyrai dažniau teigia norintys, kad būtų pateikiama daugiau informacijos, kaip tai daryti teisingai ir kam perduoti namuose išrūšiuotas atliekas, o moterys – įdiegtos patogesnės šių atliekų surinkimo sistemos.

**Galimi keli atsakymo variantai, suma viršija 100%*

100
80
60
40
20
10

17%

32%

APIBENDRINIMAS

spinter research

APIBENDRINIMAS

- Bendrai, kas yra pavojingosios atliekos buityje ir kaip jas atskirti nuo nepavojingų, žino 91 proc. respondentų. Iš jų tikrai žino 38 proc., o iš dalies – 53 proc.
- Daugiausiai ar dažniausiai susidaro buitinės chemijos ir valymo priemonių likučių (62 proc.) ir kiek mažiau – senų vaistų ir medicinos priemonių (40 proc.) atliekos.
- Namų ūkyje susidariusias pavojingas atliekas rūšiuoja 86 proc. tyrimo dalyvių. Visas tokias atliekas rūšiuoja 39 proc., o tik dalį jų – 47 proc. apklaustųjų.
- Beveik pusė (48 proc.) rūšiuojančiųjų pavojingas buitines atliekas, jas nuveža į degalines / parduotuves ir kitas surinkimo vietas. Kita dažnai minima surinkimo vieta – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė (42 proc.).
- Nerūšiuojantys pavojingas atliekas dažniausiai išmeta į konteinerį kartu su kitomis atliekomis (30 proc.). Nerūšiavimo dažniausia priežastis – tokių atliekų nesusidarymas (29 proc.).
- Asmenys, kuriems pakanka informacijos apie pavojingųjų atliekų rūšiavimą, dažniausiai nurodė TV laidas (25 proc.) ir internetą (25 proc.) kaip informacinius šaltinius. Neigiamai vertinusieji informacijos pakankamumą, kaip to priežastį dažniausiai nurodė, kad tokia informacija jų nepasiekia (23 proc.) arba ji sunkiai suprantama ar per sudėtingai pateikiama (14 proc.).
- Dauguma tyrimo dalyvių nurodė (80 proc.), kad tinkamai tvarkyti buitines pavojingas atliekas juos paskatintų didesnis informacijos kiekis apie teisingą tokių atliekų rūšiavimą.

Kontaktinė informacija

UAB Spinter tyrimai
info@spinter.lt
tel. 863720595

spinter research